

## ΜΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΑΠΩΝΙΚΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

**Δ**εν έλειψαν και στην Ελλάδα, τις προηγούμενες δεκαετίες, οι λάτρεις του Ιαπωνικού Κινηματογράφου και, κατά προέκταση, της ιαπωνικής κουλτούρας. Τα τελευταία όμως χρόνια όλο και λιγότευαν τα μεγάλα ονόματα της 7ης τέχνης από την χώρα αυτή, αυτά που μας είχαν γοητεύσει και μας είχαν οδηγήσει σε αδιανόητα, εκθαμβωτικά μονοπάτια, και που, παρά τη γεωγραφική και πολιτιστική απόσταση, φάνταζαν να δημιουργούν οικείες όσο και βαθύτερες προσβάσεις σε θαυμαστές αφηγήσεις, ασύλληπτες τεχνοτροπίες, αλλόκοτες κοινωνικές και ηθικές προσεγγίσεις. Αυτά τα ονόματα, οι Κουροσάουα, Μιζογκούτσι, Οζου (με την σειρά που τους γνωρίσαμε) και, από την επόμενη γενιά, οι Όσιμα, Ιμαμούρα αποτέλεσαν τα κορυφαία ονόματα μιας κινηματογραφικής έκφρασης που πάντα έπαιζε την παράδοση στην κόψη της νεωτερικότητας. Όμως τα δέντρα έκρυσαν το δάσος, ξεφύτρωναν από την λήθη και άλλοι σπουδαίοι δημιουργοί του 20ου αιώνα, επισκιασμένοι στη Δύση (ή έστω παραγνωρισμένοι) τους οποίους ανακαλύψαμε με καθυστέρηση όπως ο Ναρούζε ή ο Γκόσο στην τάξη των παλαιών δασκάλων και από το λεγόμενο Νέο Κύμα (δεκαετία του '60) οι Γιόσιτα, Τσιγκαχάρα, Μασουμούρα, Ουακαμάτσου και Σουζούκι. Στην πορεία του Ιαπωνικού κινηματογράφου, από την κυριαρχία των «στούντιο» μέχρι την κατάρρευση της και την άνοδο του ανεξάρτητου κινηματογράφου, η αλλαγή φρουράς μοιάζει τα τελευταία χρόνια κλωμή και αβέβαιη, σχεδόν άφαντη στις οθόνες της χώρας μας. Μόνο τα φεστιβάλ συνεχίζουν να εκπέμπουν σήματα ύπαρξης μερικών νέων δημιουργών που τεκμηριώνουν ότι κάτι δημιουργικό ακόμα κινείται στην χώρα του Ανατέλλοντος Ήλιου.

Το πρόγραμμα που παρουσιάζουμε σήμερα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια προσπάθεια εναλλακτικής παρουσίασης της ιστορίας του μεταπολεμικού Ιαπωνικού κινηματογράφου (με μια εξαίρεση, της προπολεμικής ταινίας του Γκόσο): με τα πενιχρά όμως μέσα που διαθέταμε δεν μπορούσε παρά να ήταν αναγκαστικά ελλειπτική λόγω της απουσίας σπουδαιών ονομάτων απ' αυτά που αναφέραμε. Τα έντεκα «σπάνια τοπία του Ιαπωνικού Κινηματογράφου» στα οποία καταλήξαμε είναι ωστόσο ταινίες λιγότερο γνωστές (αρκετές προβάλλονται για πρώτη φορά στη χώρα μας) αλλά ιδιαίτερα σηµαδιακές εννέα δημιουργών οι οποίοι, στο ξεχωριστό τους ύφος και είδος, με το καλλιτεχνικό τους σύµπαν και την προσφορά τους στην ιστορία του Ιαπωνικού αλλά και του παγκόσμιου σινεµά, σφράγισαν, στο µέτρο του ο καθένας, την διεθνή αναγνώριση της πολιτιστικής προσφοράς της Ιαπωνίας τον 20ο αιώνα. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι όλες οι ταινίες είναι 35 mm (και όχι dvd όπως συνηθίζεται πια)

Μισέλ Δημόπουλος

**Τ**α φεστιβάλ δεν είναι πια φεστιβάλ. Ή, για να είμαι πιο ακριβής, οφείλουν να επαναπροσδιορίσουν τον εαυτό τους. Δεν μπορούν πια να υπερηφανεύονται για την πολυτέλεια των αποκλειστικών επιλογών τους, ούτε να περιορίζονται στα στενά όρια ενός δεκαήμερου και μιας προνομιούχας καλλιτεχνικής γειτονιάς. Οφείλουν να δραστηριοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς με εκδηλώσεις, αφιερώματα, ουσιαστικές παρεμβάσεις. Οφείλουν να απαντούν στα καιρία ερωτήματα που απορρέουν από τις κοινωνικές αλλαγές. Οφείλουν να συνδιαλέγονται με όλο το φάσμα του πολιτισμικού γίγνεσθαι. Γι' αυτό και το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας, εκτός από τις ΝΥΧΤΕΣ ΠΡΕΜΙΕΡΑΣ COSMOTE του Σεπτεμβρίου, έχει δημιουργήσει το Φεστιβάλ Θερινού Κινηματογράφου της Αθήνας, με δωρεάν προβολές στα πάρκα, τις πλατείες και τις γειτονίες, και συνεχώς σχεδιάζει κι άλλες κινηματογραφικές εκδηλώσεις, όπως το αφιέρωμα αυτό στο ιαπωνικό σινεμά. Η ιδέα ανήκει στον Μισέλ Δημόπουλο - ακούραστο «φεστιβαλάνθρωπο» και τολμηρό προγραμματιστή εξαισίων κινηματογραφικών εικόνων - και εμείς του δώσαμε carte blanche για ένα μαγικό ταξίδι στο σινεμά της Ιαπωνίας. Καλές προβολές!

Ορέστης Ανδρεαδάκης

### ΠΕΜΠΤΗ 14

**17:00** ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΙΧΛΗΣ (Oboroyo No Onna, 111')  
**19:30** ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΚΕΝΤΖΙ (Genji Monogatari, 124')  
**22:30** ΚΟΛΑΣΜΕΝΑ ΠΑΘΗ (Yabu no naka no Kuroneko, 90')

### ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15

**17:00** Ο ΗΛΙΘΙΟΣ (Hakuchi, 166')  
**20:00** Η ΤΕΛΕΤΗ (Gishiki, 122')  
**23:00** ΕΪΤΖΙΝΑΪΚΑ (Ee Janaika, 151')

### ΣΑΒΒΑΤΟ 16

**17:00** ΖΕΓΚΕΝ (Zegen, 124')  
**19:30** ΠΥΡΚΑΓΙΑ (Enjo, 96')  
**21:30** ΕΡΩΤΑΣ+ΣΦΑΓΗ (Erosu Purasu Gyakusatsu, 168')

### ΚΥΡΙΑΚΗ 17

**17:00** ΤΟ ΘΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙ (Doro No Kawa, 105')  
**19:30** ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΙΧΛΗΣ (B) (Oboroyo No Onna, 111')  
**21:45** Ο ΗΛΙΘΙΟΣ (B') (Hakuchi, 166')

### ΔΕΥΤΕΡΑ 18

**18:00** ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΚΕΝΤΖΙ (B) (Genji Monogatari, 124')  
**20:30** ΖΕΓΚΕΝ (B) (Zegen, 124')  
**23:00** ΚΟΛΑΣΜΕΝΑ ΠΑΘΗ (B') (Yabu no naka no Kuroneko, 90')

### ΤΡΙΤΗ 19

**18:00** ΕΪΤΖΑΝΑΪΚΑ (B) (Ei Janaika, 151')  
**21:00** ΤΟ ΑΓΟΡΙ (Shonen, 97')

### ΤΕΤΑΡΤΗ 20

**18:00** ΕΡΩΤΑΣ + ΣΦΑΓΗ (B) (Erosu Purasu Gyakusatsu, 168')  
**21:30** ΤΟ ΘΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙ (B) (Doro No Kawa, 105')

Τιμή εισιτηρίου: 3€

## ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Μπενάκη 5, 152 38, Μεταμόρφωση Χαλανδρίου  
Τηλ.+30 210 6061108, Fax +30 210 6014137, [www.cinemag.gr](http://www.cinemag.gr)

Πρόεδρος: ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΜΠΟΛΑ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής: ΟΡΕΣΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ

Εμπορικός Διευθυντής: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΥΡΙΟΧΟΣ

Διοικητική Διεύθυνση: ΤΑΤΙΑΝΑ ΠΑΠΠΑ - ΜΠΕΤΡΟΣΙΑΝ

Διεύθυνση Marketing: ΒΙΚΥ ΠΑΛΙΟΥΡΑ

Γενικός Συντονισμός: ΝΙΚΗ ΞΕΝΟΥ

Συντονισμός Προγράμματος: ΦΑΙΔΡΑ ΒΟΚΑΛΗ

## ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ



SHISEIDO

## ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ



ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

# ΣΠΑΝΙΑ ΤΟΠΙΑ ΤΟΥ ΙΑΠΩΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ**

Ενα Αφιέρωμα σε Συνεργασία με την Πρεσβεία της Ιαπωνίας στην Ελλάδα



**ΙΔΡΥΜΑ  
ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ**  
ΑΠΟ ΤΙΣ 14 ΜΕΧΡΙ  
ΚΑΙ ΤΙΣ 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

CARTE BLANCHE ΣΤΟΝ ΜΙΣΕΛ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟ



5

## 1. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΙΧΛΗΣ (Oboroyo No Onna, 1936)

του Χεϊνσοούκε Γκόσο

Πρωτοπόρος παραγωγισμένος στην Δύση, ο Χεϊνσοούκε Γκόσο (1902-1981), το νόθο παιδί μιας διάσημης γκέισας, είναι ο ακούρατος και εμμονικός ζωγράφος της ζωής των απλών ανθρώπων της μεσαιας τάξης και του λαουτζίκου, αυτός που ασχολήθηκε σχεδόν αποκλειστικά με σύγχρονα θέματα εγκαινιάζοντας μάλιστα με το λεγόμενο «σομινγκέκι» το είδος των ταινιών που περιγράφουν την καθημερινότητα των ασήμαντων ανθρώπων. Γύρισε την πρώτη γιαπωνέζικη ομιλούσα ταινία το 1931 («Η Φίλη Μου και η Γυναίκα Μου») και πάντα στο πλούσιο έργο του (γύρω στις 100 ταινίες) έσκυψε με αγάπη και ανθρωπιά πάνω στη μοίρα χαρακτήρων που βασίζονται, όπως στην «Γυναίκα της Ομίχλης», σε βιωματικές εμπειρίες. Ο Γκόσο δικαίως θεωρείται ως ο χαμένος κρίκος ανάμεσα στον Όζου και τον Ναρούσε.

## 2. ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΚΕΝΤΖΙ (Genji Monogatari, 1951)

του Κοζαμπούρο Γοσιμούρα

Μεταφέροντας στην οθόνη το ομώνυμο κλασικό λογοτεχνικό έπος της Ιαπωνίας, οι δημιουργοί της ταινίας – ο Γοσιμούρα, ο τότε σεναριογράφος Κανέτο Σίντο και ο σπουδαίος διευθυντής φωτογραφίας Σουγκιγιάμα (συνεργάτης του Μιζογκούτσι) – έπρεπε να καλύψουν ένα κενό εικονογραφικών αναφορών καθώς και μια ελλειμματική τεκμηρίωση γύρω από τα ήθη και τις συμπεριφορές στην μακρινή μεσαιωνική εποχή της αυτοκρατορίας Χεϊάν-κιο, στα τέλη του 10ου αιώνα. Επέλεξαν την λύση μιας μεγαλοπρεπούς παρά πιστής αναβίωσης. Ίσως τα εκθαμβωτικά σκηνικά, η γοπητική φωτογραφία, η γλαφυρή σκηνοθεσία με τις βριτουζικές κινήσεις της μηχανής να φαντάζουν πιο διακοσμητικές παρά ταιριαστές στην ιστορική αλήθεια, μας αποκαλύπτουν όμως συνάμα την επιθυμία μιας χώρας να ξεφύγει, μερικά χρόνια μετά την ήττα, από το πεπρωμένο της καταβύθισης και της καταστροφής.

## 3. Ο ΗΛΙΘΙΟΣ (Hakuchi, 1951)

του Ακίρα Κουροσάου

Ο Καμέντα (ο πρίγκιπας Μίσκιν) είναι το αρχέτυπο του απόλυτα καλού ανθρώπου, καθώς δεν τον αφορούν ούτε τον αγγίζουν οι κοινωνικές συμβάσεις και τα κατά συνθήκη ψεύδη. Λέει πάντα αυτό που σκέφτεται και πράττει πάντα αυτό που λέει, με μόνο γνώμονα την έννοια της αγάπης και γι' αυτό και εισπράττει το προσωνόμιο του ηλίθιου. Ο Κουροσάου ελαφρύνει την ταινία από τις μεταφυσικές αναζητήσεις του Ντοστογιέφσκι και αναδεικνύει τα αρνητικά συναισθήματα που κυριαρχούν στις ανθρώπινες σχέσεις (ζήλεια, φθόνος, κακία, μίσος, ιδιοτέλεια, μισαλλοδοξία, φιλοχρηματία), ως βασικές συνιστώσες της κοινωνικής ζωής-θεμέλια αδικίας, σκληρότητας και ανισότητας του σύγχρονου κόσμου (και της ιαπωνικής κοινωνίας). «Ο Ηλίθιος» μπορεί να θεωρηθεί ως η πιο αξιόλογη και πιστή μεταφορά έργου του μεγάλου συγγραφέα. Συγκλονιστικός στον κεντρικό ρόλο ο έξοχος Τσίρο Μιφούνε.

## 4. ΠΥΡΚΑΓΙΑ (Enjo, 1958)

του Κον Ιταικάου

Μετά τον εμπρησμό του Βουδιστικού Ναού του Σουκάκου στο Κιότο, του περίφημου «Χρυσού Ναού», η αστυνομία συλλαμβάνει και ανακρίνει τον νεαρό Γκότσι Μιζογκούτσι, έναν ιδεαλιστή και εσωστρεφή μαθητευόμενο βουδιστή μοναχό που είχε φτάσει εκεί από μια μακρινή επαρχία για να εκπαιδευτεί δίπλα στον ιερέα Ταγιάμα. Πρωτεύικός και πληθωρικός δημιουργός, ο Κον Ιταικάου (1915-2008) έμεινε γνωστός για τα αντιπολεμικά του δράματα, γύρισε όμως και ταινίες εποχής, σάτιρες, κωμωδίες και εξαιρετικές διασκευές μυθιστορημάτων. Μια απ' αυτές είναι η «Πυρκαγιά», μεταφορά του «Χρυσού Ναού» του κορυφαίου συγγραφέα Γιούκιο Μίσιμα. Στην αισθητική εσωτερική καθαρότητα του Μίσιμα, αντιπαραθέτει τις ενδόμυχες ψυχικές συγκρούσεις του ήρωά του με φόντο την ηθική παρακμή της μεταπολεμικής Ιαπωνίας.

## 5. ΚΟΛΑΣΜΕΝΑ ΠΑΘΗ (Kuroneko, 1967)

του Κανέτο Σίντο

Στην εποχή του μεσαιώνα, μια γυναίκα και η κόρη της βιάζονται και δολοφονούνται από μια ομάδα περιπλανώμενων σαμουράι. Αργότερα, στον τόπο του εγκλήματος εμφανίζονται τα φαντάσματα δύο γυναικών που σκοτώνουν τους περαστικούς πολεμιστές. Η ταινία του Σίντο προσαρμόζει τον βαμπυρικό μύθο στο πλαίσιο της ιαπωνικής παράδοσης, που ούτως ή άλλως είναι πλημμυρισμένη από ιστορίες δαιμόνων, φαντασμάτων και πνευμάτων. Ο γνήσιος τρόμος, σε συνδυασμό με την αίσθηση ενός έντονου ερωτισμού, η ένταση του κοντράστ της έξοχης ασπρόμαυρης φωτογραφίας και οι θαυμάσια χορογραφημένες αερομαχίες των σωμάτων, καθιστούν τα «Κολασμένα Πάθη» ένα κομφοτένχημα του φανταστικού κινηματογράφου.

## 6. ΤΟ ΑΓΟΡΙ (Shonen, 1969)

του Ναγκίσα Όσιμα

Κεντρικό πρόσωπο στην ταινία είναι ένας 10χρονος που μαζί με την οικογένειά του ζει στον δρόμο: σκηνοθετούν ατυχήματα στα οποία υποδύονται τους τραυματίες και εκβιάζουν τους οδηγούς ζητώντας χρήματα για να μη τους καταγγείλουν στην αστυνομία. Σχόλιο για τους χαμένους του μεταπολεμικού ιαπωνικού «θαύματος», για όσους βρίσκονται στο περιθώριο, η διεισδυτική αυτή ταινία του Όσιμα οργανώνεται αφηγηματικά



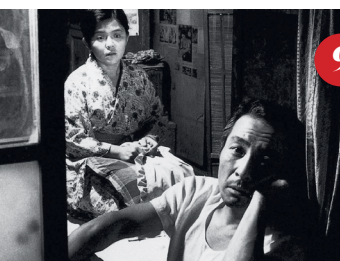
1



3



6



9



11

κά γύρω από το πρόσωπο του δικασμένου αγοριού: από τη μια, υπάρχει η εξορισμού παιδική αθωότητα και η υποταγή στις οικογενειακές επιταγές, από την άλλη, η ηθική εξαχρέωση στην οποία είναι βυθισμένη η οικογένεια, ενώ στο ενδιάμεσο κυφορείται η ανυπακοή και η εξέγερση.

## 7. ΕΡΩΣ + ΣΦΑΓΗ (Eros + Massacre, 1969) του Γιοσισίγκε Γόσιιντα

Το «Ερως + Σφαγή», κορυφαία στιγμή του νέου κύματος του ιαπωνικού κινηματογράφου, συνδέει δύο διαφορετικές ιστορίες. Κοινός άξονας είναι η αναζήτηση του ελεύθερου έρωτα, ως πράξη εξέγερσης ενάντια στο παραδοσιακό, μονογαμικό οικογενειακό μοντέλο. Η μία ιστορία (1916-1923), καταγράφει την περίπτωση του αναρχικού Σακάε Οσούγκι, οπαδού και θεωρητικού του ελεύθερου έρωτα, της σχέσης του με τρεις γυναίκες και του τραγικού του τέλους. Η άλλη (1969) αφορά σε ένα σύγχρονο ζευγάρι που εφαρμόζει στην πράξη τις θεωρίες του Οσούγκι ενώ ερευνά τη ζωή και τον θάνατό του, με σκοπό να κάνει μια ταινία γι' αυτόν. Οι δύο ιστορίες διαπλέκονται και οι καλειδοσκοπικές αφηγηματικές τεχνικές του Γόσιιντα είναι μοναδικές: το παρόν συνομιλεί με το παρελθόν, το πραγματικό και το φανταστικό αλληλοκαλύπτονται, όνειρα και φαντασιώσεις υπονομεύουν το μυθοπλαστικό υπέδαφος, ενώ μια αποδραματοποιημένη θεατρική φόρμα, σε μηρεχτικό ύφος, κρατά σε απόσταση και ταυτόχρονα σε κατάσταση διανοητικής εγρήγορης τον θεατή.

## 8. Η ΤΕΛΕΤΗ (Gishiki, 1971) του Ναγκίσα Όσιμα

Ο Μασοού, καθώς ταξιδεύει προς τον τόπο καταγωγής του για την κηδεία ενός συγγενή, θυμάται σκηνές από το οικογενειακό παρελθόν και ανακαλύπτει ότι όλες έχουν σχέση με τελετουργίες, άλλοτε νεκρώσιμες και άλλοτε γαμήλιες. Η αφήγηση, μέσα από συνεχείς αναδρομές, όλες συνδεδεμένες με κάποια οικογενειακή τελετή, διατρέχει όλο το πρόσφατο παρελθόν της Ιαπωνίας. Σε κάθε τελετή αντανακλάται το πνεύμα των καιρών και γι' αυτό η κορυφαία αυτή ταινία του Όσιμα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια κριτική επισκόπηση της εξέλιξης και της διαμόρφωσης της σύγχρονης ιαπωνικής κοινωνίας: το παρελθόν ρίχνει πάντα βαριά τη σκιά του στο παρόν, στα πρόσωπα και τις μεταξύ τους σχέσεις. Παράλληλα, είναι και μια κριτική στον ίδιο το θεσμό της οικογένειας, στις ιεραρχικές του δομές, στις αθέατες εώς και αποτρόπαιες ύψεις του.

## 9. ΤΟ ΘΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙ (Doro No Kawa, 1981) του Κοχέι Ογκούρι

Οζάκα, 1956. Ο 9χρονος Νομπούκο ζει μαζί με τον πατέρα του δίπλα στο ποτάμι. Κάποια στιγμή γνωρίζεται με δύο αδέρφια (αγόρι - κορίτσι) που μένουν σ' ένα ποταμό-πλοιο-οίκο ανοχής, με τη μητέρα τους να εκπορνεύεται, ταξιδεύοντας κατά μήκος του ποταμού. Η ταινία του Ογκούρι προσεγγίζει με οξυδέρκεια τον σκληρό κόσμο των «μικρών» και «ασήμαντων» ανθρώπων, που βιώνουν λάθρα στις παρυφές της πραγματικότητας: δεμένοι καθώς είναι στο άρμα της ανάγκης και της βιοπάλης, εξαχρειώνονται ηθικά. Μέσα στο βλέμμα του μικρού Νομπούκο καθρεφτίζεται η μελαγχολική μοναξιά της παιδικής ηλικίας, ενώ όταν το κάδρο ανοίγει, αναδεικνύεται το ανεπούλωτο τραύμα της ήττας, η απογοήτευση και η παραίτηση, ο λάθος δρόμος και οι χαμένες ζωές-θυσιά στον βωμό της ανοικοδόμησης της μεταπολεμικής Ιαπωνίας.

## 10. ΕΪΤΖΑΝΑΪΚΑ (Ee Janaika, 1981) του Σοχέι Ιμαμούρα

1866. Ο Γκέντζι επιστρέφει στο χωριό του από την Αμερική, όπου είχε πάει μετανάστης, και αναζητά την γυναίκα του, Ίνο. Προς μεγάλη του έκπληξη μαθαίνει ότι έχει πουληθεί σαν πόρνη και βρίσκεται στη κακόφημη συνοικία του Έντο. Αν κάτι συνιστά τη σκηνωθετική ιδιαιτερότητα του Σοχέι Ιμαμούρα, διαφαίνεται στην εξής δήλωση: «Με ενδιαφέρει η σχέση ανάμεσα στα χαμηλότερα μέρη του ανθρώπινου σώματος και στα χαμηλότερα μέρη της ιαπωνικής κοινωνίας». Η ταινία είναι μια πινακοθήκη χαρακτηρισμών που ζουν στο περιθώριο, ένα πολύχρωμο πανόραμα, η τοιοχογραφία μιας κοινωνικής τάξης που βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο μιας φεουδαρχικής ιεραρχικής κοινωνίας. Θορυβώδης και χαοτική, μεγαλειώδης και γκροτέσκα, χυδαία, ασεβής και πρόστυχη, η ταινία εκρήγνυται με τον πιο πανηγυρικό τρόπο στο τραγικό τέλος.

## 11. ΖΕΓΚΕΝ, Ο ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΜΠΟΡΝΤΕΛΟΥ (Zegen, 1987) του Σοχέι Ιμαμούρα

Βασισμένη στην αυτοβιογραφία του Μουραόκα, ενός ιάπωνα «πατριώτη», η ταινία αφηγείται τη διαδρομή της παρακώδους ζωής του: από το 1901 όταν πένης έφθασε στο Χονγκ Κονγκ, μέχρι την μετεξέλιξη του σε κατάσκοπο στην επαρχία της Μαντζουρίας, και από κει «ζεγκέν», δηλαδή νταβατζής, ιδιοκτήτης μιας σειράς οίκων ανοχής. Στο κέντρο της ταινίας, στο πρόσωπο του Μουραόκα, αλλά και στη διαδρομή του, αντανακλάται όλη η ιμπεριαλιστική πολιτική της Ιαπωνίας, που οδήγησε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και στην ήττα. Άλλοτε ιστορική φάρσα ή πατριωτική αναπαράσταση εποχής ή ερωτικό έπος, η ταινία συνεχώς μεταμορφώνεται και αλλάζει σχήματα, όπως εξάλλου και ο ήρωάς της, διατηρώντας όμως τον κριτικό, αιρετικό στοχασμό του Ιμαμούρα γύρω από την απομυθοποίηση των εθνικών μύθων της πατρίδας του.

.....  
(τα σημειώματα είναι των Μισέλ Δημόπουλο, Θωμά Λιναρά και Δημήτρη Μπάμπα)

